

Ungarn fyri 30 árum síðani:

Sirkus í dómhúsinum

— Filmsfelagið sýnir hvassa satiru um Stalinstiðina

26. oktober 1956 var millum teir lagnutungu dagar í søgu Ungarns, tá Sovjetsamveldið bardi niður uppfeirurin har.

Og nú, júst 30 ár seinni, sýnir Filmsfelagið »Vitnið«, ein film um Ungarn í bestu døgum Stalins.

Sýningin verður í morgin kl. 16.00 í Sjonleikarhúsinum.

»Vitnið« er gjordur í Ungarn í 1968 og leikstjóri, Péter Bacsó, man hava rakt onkran meint, tí tað gingu heili 13 ár, áðrenn loyvt varð at sýna filmin í Ungarn.

Péter Bacsó sigur sjálvur um filmin:

»Hetta er ein rokmikil, beisk satira. Hon sýnir okkum, hvussu rættargongdin var í Ungarn í Stalinstiðini. Náðileyst avdúkar hon devulssettu mannagongdina, sum verður brúkt til at venja ein eftirlitsmann á einari alistøð til høvuðsleiklutin í einum sakarmáli, sum mest líkast einum skemti-

leiki. Hesin eftirlitsmaðurin er ein reiðiligur miðal hampamaður. Sum ein annar Svejg verður hann brúktur í jagstranini í rættarsalinum.

Kanska er tann avskeplað persónsdyrkanin, stalnisman, ongantið so mis-kunnarlest lyft sum í »Vitninum«.

»Vitnið« er merkisverðasta politiska satiran í filmssøguni hjá Ungarn«.

Virkin filmslistarmaður

Péter Bacsó er føddur í 1928 í Tjekkosllovakia. Hann lærði til filmsleikstjóra á akademiinum fyri leiklist og filmslist í Budapest og fekk prógv í 1950. Síðani hevur hann arbeitt í Ungarn, bæði sum leikstjóri og handritahevundur. Hann er virkin, frá 1967 til 1980 til dømis gjørði hann ein film um arið. Nakrir teirra hava fingið virðislønir í øðrum

londum og Péter Bacsó er millum fremstu filmslistarmenn í Ungarn, sum aftur má teljast millum fremstu filmslond í heiminum.

»Vitnið« er í litum og varar 110 minuttir.

Gerist limir !!

Filmsfelagið er bara fyri limir. Hetta krevja tey, sum leiga felagnum filmarnar. Men øll kunnu gerast limir. Tað kostar bara 100 kr. fyri veturin 1986/87 og enn eru minst 13 filmar eftir á skránni, allir perlar í filmslistasøguni.

Fólk kunnu tekna seg í sambandi við sýningararnar, sum eru annan hvønn sunnudag kl. 16.00 í Sjonleikarhúsinum. Fólk, sum vóru limir seinasta vetur, verða biðin um at hava við sær limakortið til átekningar.

Framtíð skúlans

Fólkaskúlin í framtíðini.

Hetta er evnið á pallborðsfundi í hollini á Kambsdali í dag kl. 15.00.

Føroya Lærarafelag skipar fyri fundinum, sum er almennur. Við pallborðið fara at sita fyra lærarar, Alis Poulsen, Hanna Kampmann, Elsa Birgitta Egholm og Nick Thomsen, Jógvan Durhuus landsstýrismaður og Petur J. Sigvardsen, deildarleiðari á Landskúlafyrirsitingini.

Hægri rættur í Føroyum

Í næstu viku kemur fimta deild hjá Eystari landsrætti aftur til Føroya at víðgera sakarmál, sum longu eru avgjörd í Føroya rætti, men skotin inn fyri hægri rætti. Landsrætturin kann antin staðfesta ella broyta avgerðina hjá Føroya rætti. Hann kann gera dómin linari ella harðari.

Hesa ferð varar setan hjá Eystari landsrætti í Føroyum sjei dagar. Á rættarlistanum eru 15 mál, átta eru revsimál.

Fyrsta málið kemur til viðgerðar fyrrapartin týsdagin.

Sama svassið

— Sigur formaðurin í FUT í viðmerking til Lasse Klein. Fulli stuðulin frá dansifyrreikarunum bara í orðum, ikki í verki.

— Longu fyri einum ári síðani heittu vit á Landsstýrið um at seta niður tollin og vit høvdu eisini áheitan um skattin hjá orkestrunum, sigur formaðurin í FUT, Petur Mohr Reinert í viðmerking til orðini hjá Lasse Klein í Oyggjatiðindum í gjár.

— Síðani áheitanin varð send Landsstýrinum, hevur Lasse Klein bedýrað sin sympati við okkum. Men hann hevur onki gjørt. Í øllum førum er onki hent. Er tað tí, hann ikki vil gera nakað, ella er tað tí, hann onki kann gera, spyr Petur Mohr Reinert.

Og hann leggur afturat: — Um so er, hvi sigur hann tað so ikki við okkum í staðin fyri altíð at koma í bløðini við tí sama svassinum um, at hann onki skilur.

Hann mátti í øllum førum skilt, at tað ber ikki til at gera eina avtalu við eitt felag og so bara halda fram at lástast sum onki.

Hvi segði Landsstýrið ikki við okkum, at uppskotið ikki kom við hesa ferð, hvi svaraði tað ikki brævi okkara?

Petur Mohr Reinert sigur, at tolið hjá limunum í FUT er uppi.

— Vit nýðast at fremja tiltøk fyri at verða hoyrdir.

So sum so við stuði

Formaðurin í felagnum hjá dansifyrreikarunum, Martin Mouritsen, segði við Sosialin hósdagin, at teir taka fult undir við tiltakinum hjá FUT ikki at lata orkestrur spæla frá hóskvöldið til mánadag.

Men so heiljartaður er stuðulin tó ikki í veruleikanum. Í gjár lýsti Felagið fyri dansifyrreikarar, at ongin livandi tónleikur skal vera í kvöld, leygar kvöldið. Stuðulin rakk ikki til hini trý kvöldini. Í gjár lýstu eisini dansihøli við orkestrum.

So líkt er til, at formaðurin ikki hevur havt limir sínar aftan fyri seg, tá hann segði seg taka fult undir við tiltakinum hjá FUT.

Og í kvöld hevði neyvan borið til at fingið nakað orkestrur kortini. Tí FUT hevur ársveitslu í kvöld.

hd

Ein »hentur býttlingur« kann væl brúkast sum høvuðsvitni í sakarmálinum móti samfelagsrevsrum

Gamlir dreingir

Ongantið bukaðir
Ongantið tryglaðir eftir peningi
Ongantið vaktir av barnagráti
Ongantið »kommanderaðir« av konuni
Ongantið fylltir av følskum lötum
Ongantið bangir fyri at konan gongur við øðrum
Ongantið noyddir at skiljast
Ongantið trælubundnir, friðir sum fuglurin.

Sjúrður

Filmsfelagið

— er óheft áhugafelag fyri øll filmshugaði. Sýningar felagsins eru annanhvønn sunnudag kl. 16.00 í Sjonleikarhúsinum.

Filmsfelagið avgreiðir flest allar spurningar viðvíkjandi filmi. Tænastan er almenn og ókeypis á tlf. 11182 eftir vanligari arbeiðstíð, ella um postadr. postboks 2118, Tórshavn.

(Skuldi onkur havt áhuga, er vitjanaradr. Fútalág 43, Tórshavn).

Tú — Hon

Tú dugdi væl at spæla grýla, dugdi væl — tað kann ongin nokta fyri. Men tá ástøð, royndist tú illgrundað og sjálvsekin! Líka leggi eg í — sum luft fyri mær, siggi teg ikki — góða eydnu — stolt, ongin sum tú — — Hon! bjargaði mær, havi henni fyrri at takka, at eg eri til!!! Tú! vælgagnist — væl nøgdur, kvitt — farin tíð — tankar undraðist, ikki trú — nú veruleiki, ikki gerst við. »ancilla libenter!«

Pegasus 28.9.86